

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ЛИКОВНИХ УМЕТНОСТИ БЕОГРАД
Рајићева бр. 10
11000 Београд

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
Косанчићев венац 29
11000 Београд

Београд
Број

Предмет: Извештај комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта
“Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” ,
кандидаткиње Виолете Војводић Балаж.

Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” кандидаткиње Виолете Војводић Балаж је на састанку одржаном 21.03.2017. усвојила извештај којим се позитивно оцењује докторски уметнички пројекат Виолете Војводић Балаж. Извештај Комисије садржи: уводно образложење, биографију кандидаткиње, анализу докторског уметничког пројекта, оцену остварених резултата и критички осврт чланова Комисије као и закључак Комисије.

Уводно образложење

Докторски уметнички пројекат је са предложеним насловом “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” одобрен 24 априла 2014. године на седници Сената универзитета уметности у Београду. За ментора је постављен др ум.

Зоран Тодоровић, ванр, проф. Факултета ликовних уметности у Београду. Докторски уметнички пројекат је завршен. Комисија за оцену и одбрану у саставу: др ум. Милета Продановић, ред. проф. ФЛУ, др. Никола Шуица, ред. проф. ФЛУ, др ум. Радош Антонијевић, ванр, проф. ФЛУ, др. Јован Чекић, ред. проф. ФМК и др ум. Зоран Тодоровић, ванр, проф ФЛУ – ментор, формирана је на 434. седници већа Факултета ликовних уметности у Београду 07. 12. 2016.

Биографија кандидаткиње

Виолета Војводић Балаж (1971) рођена у Зрењанину; дипломирала сликарство на Академији уметности у Новом Саду (1995) у класи проф. Душана Тодоровића; магистрала сликарство на Факултету ликовних уметности у Београду (2000) у класи проф. Чедомира Васића са уметничком мас-медија кампањом и *CD-ом Urtica Medicamentum est*. Специјализирала менаџмент на *Европској дипломи за менаџмент у култури Fondation Marcel Hicter, Council of Europe* (2006) ментор проф. Милена Драгићевић Шешић.

Виолета је била ко-оснивач Центра за нове медије *kuda.org* у Новом Саду, а у периоду од 2005-2007 радила као уредник за нове медије на *labforculture.org* (Амстердам). Од 1999. године са Едуардом Балажом сарађује у оквиру уметничке групе Уртика (*Urtica*). Продукција Уртике преклапа уметност, друштвене науке, едукацију и технологију, а обухвата различите форме попут објеката, просторних инсталација, интернет апликација, уметничко-мас-медијских кампања, књига и едукативних програма. Тематски и хронолошки радови Уртике се могу поделити у целине: уметност и екосистем (*Urtica Medicamentum Est*, 1999/01), уметност и медијска презентација рата (*Lapsus Memoriae*, 2002); уметност и језик (*Dictionary of Primal Behaviour*, 2003), уметност и друштво (*Social Engine*, 2004/08 и *HoopUp* 2010—), уметност и економија (*Value Quest*, 2010/11). Детаљна биографија кандидаткиње се налази у прилогу извештаја.

Анализа докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројект “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” је предочен у три дела кроз тридесет тематских целина на 154 куцаних страна (Times New Roman 12, са проредом 1,5) са списком литературе од 97 библиографских јединица и 70 вебографских, са илустрованим прилозима као и са биографијом канидаткиње.

Писана експликација докторског уметничког пројекта постављена је као поетичко протеоријски рад који је као део докторског уметничког пројекта пратио радове из циклуса **Value Quest**, односно „Потрага за вредношћу”, уметничке групе Уртика (Urtica) (Биолете Војводић Балаж и Едуард Балаж) који су реализовани 2010/11. године, резултат је инфографички полиптих “*ArtBook* — Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини”. Пројекат је изведен током 2016-17 године. Презентација је изведена у београдској галерији Ремонт 2017.

Образложење докторског уметничког пројекта:

Докторски уметнички пројект “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” је уметничко истраживање у којем се уметник и његов рад сагледава кроз динамичан однос који надодређују друштвене прилике и историјски тренутак. Текст паралелно разматра културолошке, економске, научно-технолошке и политичке аспекте који формирају окружење у којем уметник делује, како би се разумеле прилике и логика која је условила настанак рада “Value Quest” и “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини”. Везе и условљености које се ту проналазе, и то је оно што овај текст маркира је извесна сличност монетарног и уметничког система. Пратећи збивања и ефекте актуелне економске кризе али испитујући и илуструјући кризну историју капитализма ауторка пажњу усмерава на однос уметника, друштва, технологије и економије при томе користи аналитички и репрезентацијски апарат који је карактеристичан за област финансија, новаца, монетарног система и сл. Такође јадан од

мотива којима се уметност повезује са економијом је коцкарска игра или економија хазарда.

Идеја “глобалне маргине” обухвата граничне аспекте различитих система, финансиског, друштвено културног и личног, које ауторка упоредо прати; у случају финансијског система маргина подразумева неку врсту минималног новчаног осигурања од ризика у пословању док се у друштвеном смислу идеја “глобалне маргине” везује за екцесну позицију уметности у систему културе и на личном плану обележава маргиналну позицију креативног појединца у глобалном информационом систему односно на интернету. Рад анализира деловање информационих технологија на процесе глобализације и динамику тржишта као и промене у перцепцији и у приступу уметности. У том смислу ауторка своју пажњу усмерава на анализу уметничког искуства која подразумева и организацију података којим се процесуирају многобројни и сложени елементи средине који су битни у погледу одлука које доноси уметник при реализацији свог рада или дефинисању одређене стратегије. Како је речено због тога се користе два различита али упоредива метода базирана на секвенци коју истраживање захвата, дакле, анализа се изводи помоћу *синхрониске* и *дијахрониске* методе, односно њиховом комбинацијом, како би се што боље разумео карактер рада који критички преиспитује однос уметности и капитала.

У случају синхроније се ради о поступку који истражије тренутне или краткорочне аспекте средине који омогућава “сагледавање актуелности” док су везе између друштвених дешавања и одлука уметника које су битне за настанак уметничког дела, још увек присутне. У случају приче о “Глобалној маргини”, основни мотив је слом финансијског тржишта у Америци 2008. године”

Са друге стране дијахрониским поступком се омогућава увид у дужи временски период у вишевековну еволуцију појаве која се посматра, прича „Глобалне маргине” у том смислу прати почетак глобализације, односно колинијализма, потчињавање и експлоатацију ресурса Новог света, акумулацију капитала, развој мануфактурне производње у Европи, поделу рада, рађање монетарне теорије и симболизације новца као вредности.

Истовремено се посматра и развој рачунарских машина, појава берзанских кризних мехура као што се прати и развој информационе мреже такође и тематизација ових појава од стране уметности.

Наслов рада реферира на назив најстарије колонијалне компаније и компаније уопште која послује у Канади од седамнестог века до данас а која је основана краљевским указом под називом „Гувернер и друштво трговаца-пустолова који тргују у Хадсон беју” (*The Governor and Company of Adventurers of England trading into Hudson's Bay*). Компаније је данас позната под називом *HBC (Hudson's Bay Company)*.

Из савремене перспективе колонијална историја привлачи пажњу јер се могу уочити одређене паралеле у понашању старих колонијалних компаније и савремених протагониста дигиталне економије која такође осваја “нерегулисан простор информатичког пространства”. У том смислу ауторка говори о (кибер нео)колонијализму, приватизацији општег добра, приватизацији ресурса, коришћењу бесплатног рада, стварању зависности и монопола, „ковању” (кибер) новца, вођењу (кибер) ратова, стварању (дигиталног) *Silk Road* првог анонимног *darknet market*-а за илегалну онлајн трговину и сл.”

Овим методолошким приступом се повезују и упоређују старе и нове идеје и стратегије, упоређује се свет феудализма и капитализма, индустријске и информатичке револуције да би се пронашле сличности али исто тако и уочиле специфичности актуелних процеса дигиталног капитализма и унутар њега разумела и описала ситуација савремене уметности и природа уметничког рада. Анализа друштва је сагледана кроз процесе глобалне економије и тржишта базираног на раду супер рачунара вештачке интелигенције и неуралних мрежа. Како се у тексту каже ; “Глобална маргина”, повезује концепте културне еволуције и информатичке теорије, у причу о компјутеризованом друштву и „ритуалу проласка” ка виртуелном сопству”.

“Глобална маргина” је позиција са које се види низ повезаних догађаја у хаотичном окружењу , насталог прожимањем виртуелних и физичких светова, то је угао посматрања који читаоцу омогућава да се ближе упозна са истраживачком праксом и едукативном методологијом уметничког групе Уртика. Сасвим прецизно и сажето ауторка ову позицију

објашњава овако; “Реагујући на надражај из околине уметник следи мање или више конкретан уметнички циљ центрирајући пажњу на одређене карактеристике објекта или феномена који га интригира. Такав потицај може долазити из уметности, науке, економије, политике, или било које друге друштвене односно приватне сфере живота, да би потом кроз стваралачки процес био асимилован. Током стваралачке симболичке игре — помоћу асимилације стварности, догађаја везаних за економску кризу 2008 — провокација из околине постаје темат „Уметност, новац и вредност у доба вештачке интелигенције”, који уобличен у концепт „Потраге за Вредношћу” даје основ за креирање продукционог модела уметничког дела и истраживачко-теоријског текста „Глобалне маргине”.”

Оцена остварених резултата и критички осврт

Виолета Војводић Балаж је текстуалну експликацију свог докторског уметничког пројекта формирала као преглед стања света, његове економије, технологије и општих вредности које детерминишу појаве у сфери савремене информатичке културе и уметности при томе се ослањајући на многобројне референце, анализе и спекулације различитих актера, либералних економиста и политиколога, математичара, теоретичара уметности и медија, филозофа и информатичара, маркетинг стручњака и сл. На овај начин је обављено врло узбудљиво мапирање различитих тема и питања која се крећу од демократије, комуникације, капитала, маркетинга, статистике, политичке управе, посебно управе у кризама, бихевиоралне економије, биологије спознаје, колективне и вештачке интелигенције, масовне културе, глобализације, сајбер окружења, виртуалне економије, камате и новца до историје уметности, виртуелних заједница и интернет уметности. Читав рад је изведен као мултитидимензионална менџмент студија са одређеним историјским референцама која има свој поетски и перформативни израз или свог двојника у раду Value Quest који функционише као алегорија берзанског пословања.

Овај пројекат на један специфичан начин отвара питање односа фикционалног и реалног у уметности. Рад “Value Quest”, на који овај текст упућује, симулира берзанско пословање, уметничка група “Уртика” током изложбе издаје и своје “хартије од вредности” које имају одређену перформативну и едукативну функцију. Постоји и одређена игра са вредношћу самог уметничког пројекта коју он добија институционалном легитимацијом, међутим, тржишна верификација која је централна оса око које се покреће рад је тек могућност која се предпоставља. У том смислу рад делује као едукативна платформа и демонстрација методологије рада групе “Уртика” која би тек упливом стварног новца могла постати анализа која афективно делује демистификујући систем тржишне верификације уметности.

Уколико се уметност разуме као форма мишљења која у том смислу ипак има одређену форму сингуларитета а тржиште као систем опште регулације, питање њихове аналогije ма колико свет тржишта и новца разумели као систем комплексних фетишизација је заправо политичко питање.

Читав пројекат је и виђен као критика односа савремене уметности и капитала у тренутку када је тешко упоставити дистанцу и мислити изван капитал односа а самим тим и засновати критику. Међутим уколико уметност видимо као мишљење онда она није само израз одређене коњиктуре него представља и друштвено- историјску интервенцију која има своје специфичне учинке. У том случају детерминације уметности треба тражити у процесу субјективације који је свакако сложен али није потпуно подређен сфери постојеће коњиктуре и изнудица које она генерише. Њихове међусобне везе и логику ауторка тестира међусобним приближавањем које изводи на различите начине али овде издвајамо један детаљ где ауторка парафразира америчког математичара Џефри Вика. Тај пример се чини индикативним због тога што из математичке сфере добијамо упозорење да логика 'рачуна' којој се у актуелном контексту даје предност у сагледавању општих и друштвених карактеристика окружења има и своје лимите:

“Окружење је *бескрајно* комплексније од анализиране секвенце, па можда *крај* налазимо на месту где се *бесконачно* завршава, и почиње *безгранично*. Окружење за нас постоји као коначно, али нема границе, оно је попут сфере у којој се доступност секвенци информационих догађаја мења, помера, у односу на наше кретање, на позицију посматрача,

односно угао посматрања наратора.”

Дакле постоји непрегледност и инфлаторни ефекат информација, неможемо све сагледати, околности су превише комплексне и мењају се нашим посматрањем, ма колико се фокусирали на неку секвенцу или детаљ, прикупљање потребне количина података за прецизно сагледавање ситуације и доношење потпуно рационалне одлуке бескрајно одлаже одлуку. Место иступања из ове принуде је место, емотивног инвестирања, субјективације и заправо место могуће политике коју треба остварити.

Како нам је у тексту речено: ‘Коначни резултат приповедања о *Глобалној маргини* је почетак приче о новом *walkabout* искуству уметника — како одржати осећај индивидуалитета и просторних међуодноса у пребројивом бесконачном (*countably infinite*) окружењу — како да се као припадник „виртуелне класе” избори са осећајем самоће и бестелесности у *Мноштву*, да опстане у квантификованој безграничности *Мреже*.’

Закључак комисије

Докторски уметнички пројект “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” је изведен као едукативна интервенција у односу на сопствену уметничку продукцију, то се може разумети као перформативно извођење уметничке стратегије које је добило форму књиге уметника. Ради се о интервенцији која је изведена на консеквентан и концептуално врло захтеван начин као сложено сведочанство уметнице о савременом обликовању живота у условима глобалног финансиског капитала и тржишта као и о условима функционисања савремене уметности. Кандидаткиња је на инвентиван начин повезала истраживања у уметности, култури и друштву са могућим ефектима уметничког рада у контексту информатичког света. Посебан допринос уметничког пројекта Виолете Војводић Балаж је успешно разрешавање односа научног и уметничког истраживања и едукативног перформанса.

Кандидаткиња Виолета Војводић Балаж је докторским уметничким пројектом “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” остварила разрађен уметнички пројект којим је демонстрирала професионалну и уметничку компетентност у

домену савремене ликовне уметности. Кандидаткиња је докторским уметничким пројектом показала способности да постави, развија и разреши сложене уметничке и теоријско-поетичке проблеме. Истраживањима за пројекат, реализацијама пројекта и документарно - аналитичким презентацијама докторског уметничког пројекта кандидаткиња је показала способност да успешно разреши проблеме деловања и стварања у савременој уметности.

Комисија оцењује докторски уметнички пројекат кандидаткиње Виолете Војводић Балаж “Случај уметника-пустолова који послују на Глобалној Маргини – Art Book” као вредан и иновативан истраживачко уметнички рад којим су отворене могућности новог доживљаја и разумевања односа уметности и информатичке културе, односно, уметности и дигиталног друштва. Комисија са задовољством предлаже Наставно уметничком већу интердисциплинарних студија Универзитета уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да прихвати извештај, те да покрене процедуру за јавну одбрану докторског уметничког пројекта кандидаткиње Виолете Војводић Балаж.

25. 02. 2017. Београд

др ум. Милета Продановић, ред. проф. ФЛУ

др. Никола Шуица, ред проф. ФЛУ

др ум. Радош Антонијевић, ванр. проф. ФЛУ

др. Јован Чекић, ред. проф. ФМК Универзитета Сингидунум

др ум. Зоран Тодоровић ванр, проф. ФЛУ (ментор)

Прилог

Биографија:

Виолета Војводић Балаж (1971) рођена у Зрењанину; дипломирала сликарство на Академији уметности у Новом Саду (1995); магистрирала сликарство на Факултету ликовних уметности у Београду (2000) у класи проф. Чедомира Васића са ЦД / мас-медија пројектом *Urtica Medicamentum est*; специјализација *Европска диплома за менаџмент у култури Fondation Marcel Hicter, Council of Europe* (2006). Ко-оснивач Центра за нове медије kuda.org у Новом Саду, у периоду од 2005-2007 радила као уредник за нове медије на labforculture.org (Амстердам). Аутор и модератор уметничко-едукативне апликације hoopup.net (2006-).

Тренутно је на докторским студијама на Факултету ликовних уметности у Београду.

Од 1999 године са Едуардом Балажом сарађује у оквиру уметничке групе Уртика (*Urtica*). Њихова продукција преклапа уметност, едукацију и технологију, а реализована је у форми објеката, просторних инсталација, интернет апликација, уметничко-мас-медијских кампања и едукативних програма. Тематски и хронолошки радови Уртике се могу поделити у целине: уметност и екосистем (1999/01: *Urtica Medicamentum Est*), уметност и рат (2002: *Lapsus Memoriae*), уметност и језик (2003: *Dictionary of Primal Behaviour*), уметност и језик (2004/12: *Social Engine, HoopUp*), уметност и економија (2010/14: *Value Quest, Global Margin*).

Уметнички радови представљени/обрађени у оквиру докторске тезе Виолете Војводић Балаж приказани су на следећим изложбама и фестивалима:

2010. Самостална изложба „Уметност благостања и економија ризика”, *Музеј савремене уметности Београд*, Србија. Кустос: Зоран Ерић

2011. 52. *Октобарски салон* „Време је да се упознамо”, Београд, Србија. Кустоскиње: Галит Еилат и Аленка Грегорић

2011. „LA CASA | HOME Group show of serbian artists”, *Galleria d’Arte Moderna Palazzo Forti*, Верона, Италија. Кустоскиње: Аурора Фонда и Зара Аудиело
2012. 11. *Интернационално бијенале минијатуре*, Горњи Милановац, Србија
2012. „Debt”, *memefest.org Festival of Socially responsive communication and art*, Бризбејн, Аустралија, 2012.
2012. „Plakartive” *Izložba bilborda u javnom prostoru, Kunst.Stadt.Plakat*, Биелефелд, Немачка. Кустос: Уве Гебел
2012. „ESPACIO ENTER” *International Festival of Creativity, Innovation & Digital Culture*, Канарска острва, Шпанија.
2012. „DystoRpia Project”, *Queens Museum of Art, Outpost Artists Resource and Local Projects*, Њу Јорк, САД, 2012. Кустоси: Арлан Лондоно и Габриел Ролдос.
2012. „Affaires à Risques // Risky Business”, *Festival The HTMLles 10*, Монтреал, Канада

Стипендије / студијски боравци:

2012. Новембар, гостујући уметник (грант: *Canada Council for the Arts*), *Studio XX feminist artist-run centre for technological exploration, creation and critique*, Монтреал, Канада
2010. Септембар, гостујући уметник (грант: *Institut fur Auslandsbeziehungen*), *Bundesverband Bildender Kunstler Ulm*, Улм, Немачка
2006. Септембар-Новембар, гостујући уметник, *Ecole Régionale des Beaux-Arts de Saint-Étienne / Communication department*, Сент-Етјен, Француска
2005. Новембар, Турнеја-гостујућа предавања (грант: *Migros-Kulturprozent*), *digitalbrainstorming network*, Цирих-Базел-Берн-Кројцлинген, Швајцарска
2004. Фебруар, гостујући уметник (грант: *The World Forum for Media Art and Culture Committee*), *Institute of Advanced Media Arts and Sciences*, Огаки, Јапан
2004. Октобар-Новембар, гостујући уметник-истраживач, *ArtsLink programme, Rhode Island School of Design / Digital Media Department*, Провиденс, САД
2004. Јул-Септембар, *Program for Visual Art and Theory, Künstlerhaus Büchsenhausen*, Инсбрук, Аустрија
2002. Октобар-Децембар, *KulturKontakt guest studio program*, Беч, Аустрија

2002. Март, *Gulliver's Connect work-place learning framework*, C3 Center for Culture and Communication, Будимпешта, Мађарска

Награде:

Финалисти *Henkel Art Award*, Србија (2010)

UNESCO Digital Arts Award 2003, Institute for Advanced Media Art and Science, Јапан

Награда за најбољу изложбу у галерији *Златно Око* у 2003. години, Нови Сад

Награда *4. Југословенског бијенала младих* у Вршцу, 2000

Награда *Савремене галерије Панчево* на 4. Југословенском бијеналу младих у Вршцу, 2000

Награда *28. Новосадског салона*, 1999

Награда за проширене медије на *пролећној изложби УЛУС-а*, 1999

Прва награда у категорији нових медија на *Петом интернационалном бијеналу минијатуре* у Горњем Милановцу, 1998

Соло изложбе:

2012. „HoopUp”, изложба и радионица, Галерија *СУЛУВ-а* Нови Сад

2012. „HoopUp”, изложба и радионица, галерија *OZone* Београд

2010. „Value Quest / Уметност благостања и економија ризика”, *Салон Музеја савремене уметности Београд*, Србија

2010. „Kommunikation via Symbol”, *BBK Ulm*, Немачка

2005. „Social Engine”, соло изложба у оквиру пројекта “Private Investigations” *Künstlerhaus Büchsenhausen*, Инсбрук, Аустрија

2004. „Vehicles for the mind”, *Künstlerhaus Büchsenhausen*, Innsbruck, Austria

2003. „Dictionary of Primal Behaviour”, *Златно Око*, Нови Сад, соло изложба у оквиру *Balkan Video&Digital Art Festival*

2001. „Urtica Medicamentum est”, *Културни центар Панчево*

1999. „Place for two”, Дом омладине, Београд

Фестивали и групне изложбе:

2012. Монтреал, Канада, „Affaires à Risques // Risky Business”, *Festival The HTMLles 10*

2012. Њу Јорк, САД, „DystoRpia Project”, *Queens Museum of Art, Outpost Artists Resource and Local Projects*
2012. Хелсинки, Финска, „Open Research and Education track”, *Open Knowledge Festival*
2012. Бризбејн, Аустралија, “Debt”, *memefest.org Festival of Socially responsive communication & art*
2011. Београд, Србија, „Време је да се упознамо”, *52. Октобарски салон*
2011. Верона, Италија, „LA CASA | HOME Group show of serbian artists”, *Galleria d'Arte Moderna Palazzo Forti*
2008. Лунебург, Немачка, “Moirés” - пројекат “transform”, *Kunstraum der Leuphana Universität Lüneburg*
2007. Београд, Србија, „Свет дигиталних игара”, *Салон Музеја савремене уметности Београд*
2007. Праг, Чешка, *ENTER 3rd international festival - Artistic experiments with new technologies at borders with science*
2007. Нови Сад, Србија, „Свет дигиталних игара”, *Музеј савремене уметности Војводине*
2007. Чачак, Србија, „Transforming Memory-The Politics of Images”²⁴. Меморијал Надежда Петровић
2007. Луксембург, „art4lux”, *European Forum for emerging creation*
2007. Рио де Жанејро, Бразил, „FILE RIO 2007” *International Festival of Electronic Language*
2007. Београд, Србија, “ПРОДОР У РЕАЛНОСТ: Укидање јавног простора”, *Салон Музеја савремене уметности Београд*
2004. Огаки, Јапан, *Ogaki Biennale 2004 (IAMAS)*
2004. Ротердам, Холандија, „Exploding Cinema-section / Power:Play”, *International Filmfestival Rotterdam*
2003. Холон, Израел, „Hilchot Shchenim”, *The Israeli Center for Digital Art*
2003. Базел, Швајцарска, “Viper” *International Festival for Film, Video and New Media*
2003. Београд, Србија, „WLI—World, Language, Iconicity”, *Рех / Б92 Културни центар*
2003. Мадрид, Шпанија, „MAD 03” *2nd meeting of experimental art in Madrid*
2003. Београд, Србија, “ПОЗИТИВ/НЕГАТИВ”, *44. Октобарски салон*
2003. Нови Сад, Србија, *Balkan Video&Digital Art Festival*

2003. Амстердам, Холандија, International Festival of Tactical Media - Next 5 minutes / Media Library

2003. Линц, Аустрија, „CODE - the language of our time”, *Ars Electronica - Festival for Art, Technology and Society*

2003. Сао Паоло, Бразил, „FILE 2003” *International Festival of Electronic Language*

2003. Јутакан/Мексико, “[R]-[R]-[F]” *InteractivA’03 - Biennial for New Media Art, Museum of Contemporary art Merida*

2003. Беч, Аустрија, „Quo, vadis logo?”, *Transeuropa, Quartier 21, Museumsquartier*

2002. Базел, Швајцарска, „Viper” *International Festival for Film, Video and New Media*

2002. Београд, Србија, “КЕФ-Фестивал кратке електронске форме”, Рекс Б92

2002. Нови Сад, Србија, *31. Новосадски октобарски салон*

2002. Загреб, Хрватска, *Урбан Фестивал*

2002. Београд, Србија, „Знаковито”, *Графички колектив*

2002. Београд, Србија, „Грифон”, *Графички колектив*

2002. Будимпешта, Мађарска, *The MAMU Gallery*

2001. Београд, Србија, *Београдски октобарски салон*

2001. Љубљана, Словенија, *Break 21—5. International festival of young independent artist*

2000. Нови Сад, Србија, *Видео Медеја—видео самит*

2000. Порторож, Словенија, *Golden Drum—Advertising festival*

2000. Вршац, Србија, *4. Југословенско бијенале младих*

1999. Београд, Србија, *4. Београдско бијенале цртежа и мале пластике*

1999. Нови Сад, Србија, “The Second International Biennial of Sketches and Projects”, галерија Златно Око

1999. Нови Сад, *28. Новосадски октобарски салон*

1997. Нови Сад, „The First International Biennial of Sketches and Projects”, галерија Златно Око

Виолета Војводић Балаж је организовала бројна предавања и радионице као што су:

„НоорUp”, Факултет ликовних уметности Београд—Трансмедијска истраживања

„Risk, Greed, and Consequences in the Digital Era, HoopUp” , *Eastern Bloc New media center*, у оквиру *The HTMLles 10*, Монтреал, Канада

„ResponsAbility, HoopUp”, 52. Октобарски салон / Радионица са студентима историје уметности, Београд

„Kommunikation via Symbol”, *BBK Ulm*, Немачка

„Social Engine Workshop”, Рекс Б92, Београд

„Social Engine”, *Leuphana Universitat—Department for Educational, Cultural, and Social Sciences*, Лунебург, Немачка.

„Social Engine”, *Künstlerhaus Büchsenhausen*, Инсбрук, Аустрија

„Social Engine”, Академија уметности Нови Сад—Група за нове медије, Србија

„Social Engine”, *Ecole Régionale des Beaux-Arts de Saint-Étienne—Одсек за комуникације*, Француска

„Urtica: eine brennnessel mit sozialem gewissen” циклус предавања у оквиру мреже www.digitalbrainstorming.ch : *Kunstraum Walcheturm*, Цирих; *Media Gallery [plug in]*, Базел; *Kornhausforum - Forum für Medien und Gestaltung*, Берн; *zfm phtg*, Kreuzlingen, Швајцарска

”Great minds think alike” предавање у оквиру “Private Investigations” *Künstlerhaus Büchsenhausen*, Инсбрук, Аустрија

“Mouse says click! and Human says eek!”, предавање у оквиру „RISD Media Lecture Series”, *Rhode Island School of Design—Digital Media* Провиденс, САД

“Urtica’s Artworks”, *The School of Visual Arts—the Master of Fine Arts Computer*
